malik oli, üht nendest õppida. Kunstnikude ja käsitöö meeste poolest oli sel aeal puudu, mis aealou kirjutaja sellest tulema arwab, et wähe linnast oli, et ka käsitöö seisust palju ei auustatud, et meistriks saamine üleliiga maksis, ja wiimaks, et ka juba sel aeal rikkamad enemini suure kuluga õige halwa wõeramaa kaupa ostsiwad, kui oma maa meistritele tööd andsiwad. Siis kirjutakse:

„Ülemal räägitud Liiwimaa rahwad nüüd, kuida nemad enamist Rootsist ja Saksamaalt päritud, on ka pea nende maade loodusest ja elukombetest. Peale nende elawad aga Liiwimaa suuremas jäus Eestlased ja Lätlased, inimesed kes oma keskis iseäralisest suguarust, aga pea ühesugusest loodusest ja ühesugustest elukombetest, ihu poolest ja südame annete poolest on. Mis nende esialgust ja suguarust arwata, selle poolest ei wõi selle üle kahe wahel olla, et Eestlased Finnlastega (Soomlastega), keda Tacitus Sakslaste sekka lueb, Ptolomäus ja teised aga Sarmatlasteks (Slawlasteks, Poolakateks) peawad, ühest kännust on, mis teistest põhjustest rääkimata, nende ühesugusest keelest selgest wälja paistab, nii et mina kindlast usun, mõlemad keeled on enne üks ainus olnud. Olgu nüüd Eestlased, keda endised aealou kirjutajad Aestii ehk Hestii nimetasiwad, keda nüüd Esthones nimetakse, Saksa wõi Riphaei ehk Sarmati rahwaste

kännust tulnud, nii palju on kindel, et nemad mõne aea Preussi maal, Liiwimaa rannast saadik elasiwad. — — — Üks jägu wanast Svevimaa rahwast sai õiguse poolest Eestlasteks nimetatud, kes Preussimaal elasiwad ja bernsteini kogusiwad. Siiski ei olnud Eestlased mitte Svevi sugust, kui nemad ka Svevimaalt päritud oliwad, sest et neil Sakslastega mitte ühesugune keel ei olnud, waid üksi aga ühesugused riided ja elukombed. Kui aga Wendlased ja Herulaanlased, kuida Ptolomäuse kirjadest teatakse, nendel maadel peremeheks saiwad, siis on Eestlased Preussi maalt äraläinud ja on wiimaks see jägu Liiwimaast nende asemeks saanud, mida nüüd Esthonia nimetakse."

Kelch kirjutab, kuida Eestlast ja Lätlast mõnelt, nimelt kuulsa aealou kirjutaja Leuenclawiuse (Löwenklau) poolest, endiste Gibeonitlaste järeltulijateks peetud, keda Josua selle pärast ära needis, et nemad petisel kombel Israeli laste sõbrust otsisiwad. (Joh. 9.) See eksitus on sellest tulnud, et umbkeelised wõerad ühe rahwa suust kes Riia ümberkaudu elas, üht laulu kuulnud, milles sagedast sõnad ette tulnud: „Jeru Jeru Mascolon", kust arwatud et see üks kurtuse laul olnud, milles rahwas oma wanaaegist isamaad, Jerusalemmat ja Damaskust taga kurtnud. Muidugi ei wõi uuemad uurijad seesugusest arwamisest ühtigi pi-